

Vào hôm nay 17/8, một cuộc diễn tập quốc phòng cấp thấp nhưng ưu tiên giữa Mỹ và Việt Nam đã khai mạc tại Hà Nội.

Sự kiện này diễn ra vào lúc Hoa Kỳ không ngừng tiến hành các hoạt động quân sự quy mô lớn tại khu vực Đông Nam Á, sau một thời gian dài là, để yên cho Trung Quốc bành trướng thế lực.

Khu trục hạm Hoa Kỳ USS John S. McCain đi Đà Nẵng giao lưu từ ngày 10 đến 14/8/2010.

Thái độ quyết đoán của Hoa Kỳ, đặc biệt trên vịnh Đông Bắc, bác bỏ đòi hỏi chỉ quyền của Trung Quốc trên khoảng 80% diện tích, đã đẩy Việt Nam cùng khối ASEAN tán đồng, cho dù đôi lúc có những như Philippines cho rằng Hoa Kỳ không nên nhúng tay.

Trong câu chuyện của RFI về chính sách có thể gọi là “mới” của Mỹ ở Đông Nam Á, giáo sư chính trị học Nguyễn Minh Hùng thuộc Đại học George Mason – tiểu bang Virginia – Hoa Kỳ đã cho rằng chính quyền Mỹ hiện đã có quyết tâm “trở lại” vùng Đông Nam Á, và nên là ASEAN cần phải đoàn kết với nhau và sẵn sàng chấp nhận sự giúp đỡ của Mỹ.

Hoa Kỳ dồn sâu hố sâu vào vịnh Biển Đông vào lúc Việt Nam bắt Trung Quốc thúc ép

Tác Giả: Giáo sư Nguyễn Minh Hùng - Hoa Kỳ
Thứ Ba, 17 Tháng 8 Năm 2010 07:47

Riêng vịnh vùng Biển Đông, giáo sư Hùng nhận thấy là Việt Nam đang trở thành đối tượng chèn ép của Trung Quốc. Ông không lo ngại trước nguy cơ Trung Quốc sẽ dùng vũ lực, đánh “mặt cú nhanh” đối với Việt Nam trước mắt sẽ diễn ra. Trong tình hình đó, giáo sư Nguyễn Minh Hùng khẳng định là sẽ can thiệp của Hoa Kỳ bên cạnh Việt Nam có thể giúp Hà Nội giảm bớt nguy cơ đó.

Hoa Kỳ sẽ giúp, nếu Việt Nam chấp nhận ý muốn và khả năng thực hiện

Cái đó tùy thuộc hai yếu tố : Về phía Hoa Kỳ thì rõ rệt chính quyền Obama đã có chính sách nói là “Chúng tôi sẽ trở lại Đông Nam Á”. Kết quả là “Chúng tôi sẽ bỏ vào tay do lưu thông hàng hải”. Và thứ ba là “Trung Quốc mà chấp nhận chuyển đổi thì chúng tôi không chấp nhận”.

Nhưng chính sách của Mỹ sẽ tùy thuộc vào các phần ứng và sẽ đóng góp của các quốc gia Đông Nam Á. Nếu Việt Nam chấp nhận là mình muốn thực hiện và mình có khả năng thực hiện - như Việt Nam đang cố gắng làm - thì Hoa Kỳ sẽ giúp.

Và điều quan trọng nữa là thái độ của khối Đông Nam Á. Thời lâu nay ASEAN là một khối đang sàng dở mộng, nhưng gần đây chúng ta đã thấy là tổ Hợp nghị Shangri-La họ đang đi hợp tác với nhau nhiều hơn. Tuy nhiên, thậm chí thoả thuận với thấy có những “anh” có vẻ muốn xé rào, thì đó là một yếu tố yếu để cho Trung Quốc có thể lợi dụng.

Hoa Kỳ đang chờ xem các quốc gia Đông Nam Á làm như thế nào.

ASEAN: Bất mãn TQ nhưng chờ Hoa Kỳ công nhận mới dám lên tiếng

Nó khác hơn là bởi vì trước tháng 05/2009 thì một số quốc gia, thậm chí là Nam Dương (Indonesia) không có quyền lợi gì (ở Biển Đông) cả. Một số nước như Phi Luật Tân (Philippines) thì muốn ăn mừng.

Nhưng khi Trung Quốc, vì cái deadline (thời hạn) của Liên Hiệp Quốc phải đưa đề nghị về chủ quyền của mình, thì họ tuyên bố lãnh vực chủ quyền của họ lớn đến 80% Biển Đông, do đó

Hiện hàng ngày đến cái khu vực kinh tế, chế độ quy định kinh tế của mỗi quốc gia. Cho nên các nước Đông Nam Á phải biết mình.

Khi họ biết mình, họ chỉ xem Mỹ có phần nào thế nào. Thì khi trở về nhà thì nghe Shangri-la, khi nghe Mỹ nói rằng sẽ có thái độ cứng rắn thì các quốc gia Đông Nam Á mới dám lên tiếng.

Thái độ Philippines: Vấn đề mua quyền tài hóa vấn đề Biển Đông

Tôi nghĩ rằng phải chỉ xem thái độ đó có phải là ăn mánh thế nào hay không. Nhưng mà nhìn chung, ta thấy có hai chuyện xảy ra. Thứ nhất là một đề nghị Philippines nói Mỹ không cần can thiệp, nhưng một đề nghị khác họ mua quyền tài hóa vấn đề Biển Đông, mua bên cái quy tắc vùng biển thành luật lệ vùng biển, tức là bên cái “declaration”, cái tuyên ngôn (DOC : Tuyên bố về các quy tắc vùng biển trên Biển Đông), thành cái quy tắc vùng biển, “Code of Conduct” (COC). Nếu đề nghị đi đầu đó thì vấn đề Biển Đông sẽ được giải quyết ít nhất về pháp lý, trên căn bản hoà bình.... Tức là Philippines bỏ tay này để lấy tay khác.

Nếu trong trường hợp của Việt Nam, các nước khác sẽ nghe theo Trung Quốc

Trước chế độ trong quyền tài hóa vấn đề Biển Đông mà Hoa Kỳ tuyên bố khá công khai rõ ràng, liệu Trung Quốc có lùi bước hay không ?

Báo chí Trung Quốc đã từng đưa ra những cái gì là giải quyết hay là cách để ngừng giải quyết, theo đó thì cái gì có tính chất đa phương thì giải quyết đa phương, ví dụ như vấn đề tài do lưu thông, vấn đề chế độ hải quan, câu chuyện v.v., nhưng cái gì có tính cách song phương, thì phải giải quyết song phương. Nói tóm lại thì vấn đề chế độ quy định, Trung Quốc mua giải quyết song phương để có thể “dĩ” tình nước mặt.

Chính Trung Quốc cũng đã chỉ ra là Việt Nam là cái nước còn nằm gần 29 hòn đảo trong khi đó Trung Quốc chỉ có 5 hòn đá trôi, Việt Nam là nước nguy hiểm nhất và phải “trở” trở về. Nếu trong trường hợp của Việt Nam, thì các quốc gia khác sẽ phải xếp hàng theo.

Chính sách Trung Quốc: Ép Việt Nam, nhưng tránh đụng độ với Mỹ

Theo ý tôi tranh chấp bùng lên sẽ không có lợi cho ai vì Trung Quốc không có khả năng đối đầu với Mỹ. Và chính các nhà chiến lược gia Trung Quốc cũng khuyên là nên tránh đụng độ với Mỹ, mà chỉ nên ép Việt Nam thôi. Ép Việt Nam thế nào mà đụng độ với Mỹ, đó là chính sách của Trung Quốc hiện nay.

Việt Nam cần chi tiền ra vào giúp Việt Nam tránh động chạm "cú đánh nhanh" của Trung Quốc

Trong tình hình đó thì Việt Nam phải ứng phó thế nào?

Việt Nam theo các chuyên gia thì tôi thấy không biết làm sao, nhưng mà theo ý kiến riêng của tôi, thì tôi thấy rằng Việt Nam đã làm động chạm tới việc. Thứ nhất là đã quấy nhiễu hóa vấn đề này, thứ hai là đã tăng cường khả năng để mà nếu Trung Quốc tiến công thì sẽ gây ra tình huống rất căng thẳng, sẽ biến những tension.

Và điểm thứ ba là nguy cơ lớn nhất mà Việt Nam phải đối phó, theo tôi, đó là Trung Quốc có thể làm một cú nhanh, một cái động thái nào đó để Việt Nam trở về một số đã rồi. Vì lý do đó mà trong trường hợp hiện nay, tàu chiến Mỹ cần đi ra vào Việt Nam cũng là một động thái có thể giúp cho đối đầu đó dễ dàng xảy ra nhiều hơn.

Nguyễn: wikipediaTrang Nghĩa